

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-15

Giltig till: 2027-10-07

Lungor - barn, pneumotorax, lufthalt, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av lungor vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

323 000b/ Lungor liggande

323 000v/ Lungor liggande på vårdavdelning

Indikation

Pneumothorax, Lufthalt

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Barnets vikt.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- Gonadskydd ska ej användas.
- Inget raster på barn under 20 kg.
- Medföljande/personal i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position: Patienten ligger med ryggen mot detektorn (AP), med armarna sträckta ovanför huvudet.

Minst en person behövs för att hålla barnet i läge.

Centrering: Mamillhöjd, väl inblandad.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm

Kriterier: Hela lungan ska vara avbildad.

Skapula hålls utanför lungfältet så mycket som möjligt.

Väl inandad om möjligt.

Sidomarkering väl synlig.

Markering på bilden hur den är tagen,

tex "Liggande AP"

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Sida

Position: Patienten ligger på rygg med detektorn på vänster sida. Armarna sträckta ovanför huvudet. Horisontell strålriktning.

Minst en person behövs för att hålla

barnet i läge.

Centrering: Mamillhöjd, väl inblandad.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Hela lungan ska vara avbildad.

Rakt från sidan, revbensbågarna projiceras
över varandra.

Väl inandat om möjligt

Markering på bilden hur den är tagen,
tex. ”Horisontellt”

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Undersökning för barn upp till 2 år. Så fort barnet kan medverka
till stående undersökning gör man det.

Ibland kombineras denna undersökning med Buk på samma bild.

(Undersökning på Neonatal)

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inblandning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Referenser

-

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, Röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrik Pettersson, Sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok skelett, lungor, infiltrat, stas, tub-läge, pneumothorax, TB, pleurit, flank, fibrinstrumpa, revben, sternum, barnlunga

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-220

Version: 2.0

Giltig från: 2026-01-15

Giltig till: 2027-10-07